

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lipca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie :

Przewodniczący :	SSA Małgorzata Wołczańska (spr.)
Sędziowie :	SA Elżbieta Karpeta SO del. Tomasz Ślęzak

po rozpoznaniu w dniu 10 lipca 2013 r. w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) z siedzibą w W.

przeciwko R. M.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Okręgowego w Częstochowie
z dnia 15 kwietnia 2013 r. sygn. akt IC 40/13

postanawia:

- 1) uchylić zaskarżone postanowienie;
- 2) pozostawić Sądowi Okręgowemu w Częstochowie rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji.

Sygn. akt I ACz 622/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Częstochowie, umorzył postępowanie na mocy przepisu art. 505⁽³⁷⁾ § 1 kpc. Sąd I instancji ustalił, że (...) w pozwie wniesionym w trybie elektronicznego postępowania upominawczego do Sądu Rejonowego (...) w L. domagał się zasądzenia od pozwanego R. M. kwoty 99 522,48 zł. Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 24 września 2012 r. Sąd Rejonowy (...) w L. uwzględnił powództwo. Postanowieniem z dnia 21 listopada 2012 r. Sąd Rejonowy (...) w L. uchylił powyższy nakaz zapłaty w całości, a to z uwagi na niewskazanie przez powoda w określonym terminie aktualnego adresu pozwanego i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w M.. Sąd Rejonowy w M. stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Częstochowie. Pismem z dnia 1 lutego 2013 r. Sąd Okręgowy w Częstochowie wezwał pełnomocnika powoda do usunięcia braków formalnych pozwu poprzez złożenie pełnomocnictwa, jego podpisu wraz z dokumentem potwierdzającym uprawnienia osób udzielających pełnomocnictwa do reprezentowania powoda, podpisania pozwu, złożenie załączników do pozwu, złożenie odpisu pozwu wraz z odpisem załączników oraz wskazanie

aktualnego miejsca zamieszkania (pobytu) pozwanego w terminie dwutygodniowym pod rygorem umorzenia postępowania. W określonym terminie braku pozwu zostały uzupełnione, z wyjątkiem wskazania aktualnego miejsca zamieszkania (pobytu) pozwanego. W piśmie z dnia 13 lutego 2013 r. pełnomocnik powoda podniósł, że uzupełnienie braku pozwu poprzez wskazanie aktualnego adresu pozwanego nie jest możliwe w wyznaczonym przez Sąd terminie. Powołując się na przepis art. 166 kpc wniósł o przedłużenie wyznaczonego terminu o trzy miesiące. Mając na uwadze te okoliczności Sąd Okręgowy uznał, że na mocy przepisu art. 505⁽³⁶⁾ § 1 kpc, nakaz zapłaty wydany w elektronicznym postępowaniu upominawczym utracił moc, a sprawa podlegała przekazaniu do sądu według właściwości ogólnej. Po przekazaniu sprawy stosownie do art. 505⁽³⁷⁾ § 1 kpc, powód został wezwany do usunięcia braków formalnych pozwu oraz do jego uzupełnienia, w sposób odpowiedni dla postępowania, w którym sprawa będzie rozpoznana, w terminie dwutygodniowym od daty doręczenia wezwania. W ocenie Sądu dwutygodniowy termin, o którym mowa w powyższym przepisie ma charakter ustawowy i jako taki nie może zostać przedłużony. W konsekwencji nieusunięcia przez powodowy (...) braku pozwu w powyższym terminie Sąd umorzył postępowanie na mocy przepisu art. 505⁽³⁷⁾ § 1 zd. 2 kpc.

W zażaleniu na to postanowienie powód zarzucił, że usunięcie braku pozwu poprzez podanie, w wyznaczonym przez Sąd terminie, aktualnego adresu pozwanego było niemożliwe z uwagi na czas uzyskania danych adresowych z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Odwołując się do treści art. 505³⁷ § 1 kpc w zakresie, w jakim przepis ten stanowi o wezwaniu powoda do usunięcia braków formalnych pozwu oraz uzupełnienia pozwu w sposób odpowiedni dla postępowania, w którym sprawa będzie rozpoznana, skarżący wskazał, że procedura cywilna nie przewiduje możliwości umorzenia postępowania na skutek nieuzupełnienia adresu strony pozwanej w terminie dwutygodniowym. W jego ocenie postępowanie winno być zawieszona z urzędu na mocy przepisu art. 177 § 1 pkt 6 kpc, a do jego umorzenia mogłoby dojść jedynie w przypadku niezgłoszenia w ciągu roku wniosku o podjęcie postępowania (art. 182 § 1 kpc).

W związku z powyższym skarżący domagał się uchylenia zaskarżonego postanowienia i zasądzenia kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie, gdyż zaskarżone postanowienie nie jest prawidłowe.

Przepis artykułu 505³⁷ kpc reguluje dalszy tok postępowania, po przekazaniu sprawy przez sąd rozpoznający ją w elektronicznym postępowaniu upominawczym, do sądu właściwości ogólnej, między innymi wtedy gdy doręczenie nakazu zapłaty nie może nastąpić z tego względu, że miejsce pobytu pozwanego nie jest znane (art. 505³⁴ w związku z art. 502¹ § 1 kpc oraz art. 499 pkt 4 kpc). Postępowanie toczące się przed sądem właściwości ogólnej stanowi kontynuację elektronicznego postępowania upominawczego. Spowodowało to konieczność ukształtowania regulacji dotyczącej dalszego postępowania przed sądem właściwości ogólnej w taki sposób, aby było możliwe uzupełnienie pozwu i sprzeciwu w sposób odpowiedni dla postępowania, w którym sprawa będzie rozpoznawana. W związku z przyjęciem zasady kontynuacji postępowania elektronicznego przez sąd właściwości ogólnej, po złożeniu sprzeciwu, uchyleniu nakazu zapłaty lub stwierdzeniu braku podstaw do jego wydania nie sposób pominąć, że w sądzie elektronicznym wydano nakaz zapłaty lub były badane podstawy do jego wydania, a więc toczyło się postępowanie. Wobec powyższego nieuzupełnienie przez powoda w wyznaczonym terminie braków pozwu nie może skutkować jego zwrotem. Konsekwencją nieusunięcia braków formalnych pozwu w terminie 2 – tygodniowym od daty doręczenia wezwania powodowi jest wydanie postanowienia o umorzeniu postępowania (w całości) (Kodeks postępowania cywilnego. Tom I. Komentarz art. 1 – 729, pod redakcją Agnieszki Góry – Błaszczkowskiej, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2013, str.1356).

Uwzględnić jednak należy, że pozew wniesiony przez powodowy (...) spełniał wymogi pozwu z art. 126 § 2 kpc w zw. z art. 187 § 1 kpc, gdyż zawierał oznaczenie miejsca zamieszkania pozwanego. A zatem, w tym zakresie pozew nie był dotknięty brakiem, który uzasadniałby jego uzupełnienie czy wreszcie zwrot w postępowaniu zwykłym w oparciu o

art. 130 kpc. Fakt, że adres ten okazał się nieaktualny (czy też nie wiadomo, w jakiej jednostce penitencjarnej pozwany przebywa) i nie można skutecznie doręczyć pozwanemu pozwu, na wskazany w pozwie adres, prowadzić mógł jedynie do zobowiązania strony powodowej do wskazania aktualnego adresu (miejsca pobytu pozwanego) w trybie art. 177 § 1 pkt 6 kpc. Niewykonanie, w terminie wyznaczonym przez sąd (a zatem co do którego dopuszczalne jest jego przedłużenie na wniosek strony – art. 166 kpc) w tym przedmiocie zobowiązania, prowadzić natomiast mogło do zawieszenia postępowania, a nie zwrotu pozwu.

Tym samym brak było podstaw do wezwania powoda do wskazania aktualnego adresu pozwanego w terminie tygodniowym pod rygorem umorzenia postępowania, skoro tego rodzaju brak nie mógłby skutkować zwrotem pozwu w sytuacji gdyby powód nie skorzystał z postępowania elektronicznego, a złożył pozew w zwykłym trybie. Zdaniem Sądu Apelacyjnego o tego rodzaju braki pozwu chodzi zaś w powołanym art. 505³⁷ § 1 kpc tj. te, których nieusunięcie przez stronę byłoby przeszkodą do nadania sprawie dalszego biegu w postępowaniu zwykłym (art. 130 § 1 kpc). Nieuzupełnienie tylko tego rodzaju braków uzasadnia więc umorzenie postępowania z mocy art. 505³⁷ § 1 kpc. Brak aktualnego adresu pozwanego, jakkolwiek skutkuje koniecznością uchylecia nakazu zapłaty wydanego w elektronicznym postępowaniu upominawczym, to jednakże nie stanowi braku formalnego pozwu. Nie podlega on zatem uzupełnieniu w trybie art. 505³⁷ § 1 kpc.

Z podanych przyczyn zaskarżone postanowienie podlegało uchyleniu – art. 386 § 1 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc. O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono po myśli art. 108 kpc.